

ingyenfüzet: „A tejiparosok szakképzését szolgáló intézmények.“

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Szövetség.)
Telefon: Automata 294-52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463-09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Érdős gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 28. szám.

Vasárnap, július 10.

Legközelebb megjelenik a földteherrendező rendelet.

**A miniszterelnök a kormány nyári munkaprogramját ismertette az
Egységspárt értekezletén.**

Az *Egységspárt* július 30-án ülést tartott, amelyen Pesthy Pál pártelnök megemlékezett a *Kormányzó Úr* autóbalesetéről és a párt legőszintébb örömeinek adott kifejezést a Kormányzó Úr szerencsés megmenekülése alkalmából. Ezután felolvasta *Rothermere* lord táviratát, amelyben a lord megköszöni a pártnak, hogy üdvözölte őt abból az alkalomból, hogy a magyar revízió érdekében a *lausannei konferencia* megkezdése előtt lapjában felhívást intézett.

Pesthy Pál ezután visszapillantást vetett az elmúlt politikai évre s hangsúlyozta, hogy a párt tagjai *hűségesen kitarítottak a párt eszméi mellett, megőrizték a párt egységét és így biztosították a zavartalan kormányzást és lehetővé tették, hogy az ország a jobb jövő felé haladjon előre.* Hangsúlyozta még, hogy a legközelebbi jövőben a *földteherrendezés sürgős megoldása* foglalkoztatja majd a pártot. Ezeknek a kérdéseknek a megtárgyalását a *tizenhatos bizottság* fogja végezni. A párt-

A litkei (Nógrád-megye) népművelési napon a gyermek gondozási versenyen megjelent anyák és gyermekeik.

elnök javaslatára elhatározták még, hogy a nyári szünetben kététenként megbeszélést tartanak az általános helyzet és a teendők megvitatására.

Károlyi Gyula gróf beszéde.

Ezután Károlyi Gyula gróf miniszterelnök szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy kormányra jutása után kabinetjének az volt a kitűzött célja és legsürgősebb teendője, hogy a költségvetés egyensúlyát helyreállítsa, kiegyensúlyozott költségvetést terjesszen be a következő évre és meg hozza azokat az intézkedéseket, amelyek a pengő állandóságát voltak hivatva biztosítani és lehetővé tették az infláció veszedelmének elkerülését. A kormányának sikerült feladatának ezt a részét megoldania és az említett célok a jövőre is biztosítottak látszanak. De nem szabad szem elől téveszteni, hogy a nehezen, nagy áldozatok révén egyensúlyba hozott költségvetés egyelőre még csak papíron van meg és hogy a kormányának céltudatosan a legrioritásabban és néha talán könyörtelenül is ragaszkodnia kell a papírosan összeállított költségvetés kereteihez, mert csak így valósulhat meg mindaz, ami a költségvetés egyensúlyának a fennállásához fűződik.

— Érthető, hogy az ország minden rétegében, a nagyközönségben és ennél fogva a párt tagjaiban is fel fog merülni az a gondolat, hogy olyan kívánalmakkal forduljanak a kormányhoz, amelyek a költségvetéshez való ragaszkodás tekintetében egyik vagy másik oldalról engedelményeket vonnak maguk után. A kormány kénytelen lesz ezek elől a kérések elől a legrioritásabban elzárkózni, mert ha ezt nem teszi, akkor egész munkája hiábavaló volt, már pedig az eddig elért eredményeket nem szabad a kormányának kockáztatnia.

— A legközelebbi teendő és legégetőbb sürgős feladata a kormányának a föltéherrendezés és a kamatkérdés rendezése. A Magyar Nemzeti Bank újabb 1 százalékkal, most már 5 százalékra szállította le a hivatalos kamatlábat és a hitelügyi tanács is csökkentette ennek következtében a kamatokat. A kamatesőkkentések utján vagyunk tehát és ha az eddigi eredmények minden igényt és kívánalmat nem is elégítenek ki és minden kívánság még nem volt honorálható, megnyugvást kelthet az, hogy a kormányzat ezen az uton tovább akar haladni és további intézkedések várhatók. Ezekkel és az ezekhez hasonló intézkedésekkel kívánja megsegíteni a kormány a bajba jutott kisembereket, a kispolgároknak súlyos gondokkal küzködő rétegét, a mezőgazdaságot, a kereskedelmet és az ipar körében egyaránt.

— A föltéherrendezés meglehetősen bonyolult és nehéz problémája most már a megvalósulás stádiumában van. Az első rendelkezések már a legközelebbi napokban véglegesen meg lesznek szövegezve és azokat a 33-as bizottság elé terjesztjük.

— A kormányának a parlamenti szünet alatt előreláthatóan egyáltalán nem lesz szünete, sőt valószínűleg nagyon sok és fontos kormányzati elfoglaltsága lesz. Ma kaptuk meg a hivatalos meghívót Lausanneba, ahová a legközelebb kiutazik egyelőre a külügyminiszter és esetleg magam is. A jóvátételi kérdés, természetesen, érdekel bennünket, valamint Európa gazdasági újjáépítésének kérdése is, hasonlóképpen a „dunai államok problémája”. Azt lehet mondani, hogy Genfben és Lausanneban a világot érdeklő összes problémák mint egy nagy üstben kavarognak. A kormányának tehát a közeljövőben ezekkel a kérdésekkel kell majd foglalkoznia hosszabb ideig úgy itthon, mint a külföldön.

— A külföldi tartozásaink kérdésében állandó tanácskozással folytatunk. Határozott meggyőződés, hogy külföldi hitelezőinknél mindinkább erősödik a megértés, hogy úgy a kamatok, mint a tőkék terén eredményeket kell tennünk, hogyha az adókat fizetőképes állapotban akarják megtartani. Ez a kérdés nagyon jó uton halad és rohamosan érkezik.

— Hogy a szünet utáni parlamenti szezonban milyen törvényjavaslatokkal fog majd a kormány a Ház elé állni, arra most részletesen nem óhajtok kiterjeszkedni. Legsürgősebb feladatnak tartom, ha nem is törvényjavaslat alakjában, de mindenestre kormányintézkedés formájában, már most foglalkozni és természetesen előkészíteni a téli munkanélküliség és üszgakező problémáját. Hangsúlyozni kívánom azonban, hogy munkanélküliségi segítyt adni képtelenek vagyunk.

— Kívánatosnak tartom, hogy a kormány egy birtokpolitikai terv kidolgozásának az elmunkálataival foglalkozzék. Egészséges, fejlődésszerű földbirtok-politikára van szükség.

mely mentől több embernek teszi lehetővé a földszerzést, annak megmunkálását és megtartását. Ez kívánatos is, mert egy prosperáló földdel bíró gazdaság kell, hogy képezze és képezze a multban is mindig a legbiztosabb alapját az országnak.

— Ezekben voltam bátor nagyjában vázolni azokat a teendőket, amelyek a kormány előtt állnak. Hogy azonban a kormány feladatainak megfelelőhessen, először is azt a keservesen és nagy áldozatok árán elért eredményt: az államháztartás egyensúlyát s a másik megbecsülhetetlen eredményt, a pengő stabilitását kell továbbra is biztosítani. Hogy ezt megtehesük, a párt megbízható segítségére és támaszára van szükségünk.

Hosszantartó lelkes éljenzés és taps fogadta a miniszterelnök szavait, aki után Bethlen István gróf szólalt fel.

Bethlen István gróf felszólalása.

— A mai napon — mondotta többek közt — igen nagyjelentőségű nyilatkozat jelent meg a legfelsőbb helyről, amely a lemondott kormányt megerősíti állásában. Azt hiszem, a párt nevében és a magam részéről is csak a legnagyobb meglepődéssel, szeretettel és megnyugvással vesszük tudomásul ezt a nyilatkozatot, s teljesen osztozunk abban a felfogásban, amely a nyilatkozatban van.

— A tárgyi nyilatkozatoknak egész sora hangzott el most a miniszterelnök ajkáról, amelyek ezt a pártot megnyugtatják és teljesen egyeznek a párt felfogásával s amelyek, mint azt a miniszterelnök ur kilátásba helyezte, olyan értelemben fognak megoldást találni, ahogy azt a párt túlnyomó többsége akarja.

— A miniszterelnök ur beszéde végén nyilatkozott a bizalom kérdéséről is. Én úgy fogom fel az ő szavait, hogy a miniszterelnök ur és a kormány erre a pártra kívánja bázisozni a maga politikáját. Erre a pártra kell, hogy bázisozza a politikáját, mert ez a magyar parlamentnek többsége, melyet a nemzet akarata küldött be a parlamentbe és amely nem leltári tárgy, mint ahogy politikai ellenfeleink feltűntetni kívánják, hanem a nemzet lelkiismeretének élő organizmus, amely öntudatos életet élt a multban és fog élni a jövőben is.

— Ez a párt nem féltékeny a maga hatalmára, szívesen részesít abban mindenkit, ha ugyanazon az elvi alapon áll, mint a párt, de nem hajlandó részesíteni senkit benne, akiben más elv kifejeződését látja, s aki a maga részéről más szándékkal kíván a többségben résztvenni.

— A magyar kormány nem leltári többséggel kormányoz. Az, hogy a párt időről-időre a maga akaratát és kívánságait kifejezésre juttatja, nem palotaforradalom, mert palotaforradalom csak ott van, ahol ur és szolga van. Tízéves kormányzatom alatt gyakran azt mondták, hogy diktatúrát gyakorol a kormányelnök, a párt azonban mindig hangot adott a maga kívánságainak s a leggyakrabban a kormány javára szolgált, ha figyelembe vette ezeket addig a mértékig, amíg a pénzügyi helyzet s egyéb körülmények lehetővé tették.

— Arra kérem a miniszterelnök urat, hogy így fogja föl azt a bizalmat, amelyet a párt neki előlegez és viszonzozza azt szeretettel, őszinte szívvel, ismertesse terveit ezután is úgy, mint eddig s meggyőződésem, hogy az összhang, amely pillanatnyilag talán hiányzott, teljessé fog válni s a párt szíklaként fog állni mögötte.

Bethlen István gróf szavait viharos taps követte, majd a párt tudomásul vette a miniszterelnök beszámolóját és nyilatkozatát.

Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek, valamint azok, akik hűgysavas sók túlzaporodásában és kösvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűvíz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a „Ferenc József” víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért prostatabetegségeknel is ajánlják. A „Ferenc József” keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Gyűjtsünk új előfizetőket a „Vasárnap” részére!

Azonnal meg kell szüntetni a mérlegfitelesítési zaklatásokat!

Küszöbön az aratás. Az idén megkésétt. Péter és Pál napján csendes volt még a határ. Az élet kenyere nem kész. Ránéhezedett a hűvös időjárás. A falu népe azonban bizakodóan néz a jövő elé. Mert az idej terméstől sok függ, talán minden... Adná a jó Isten, hogy tele legyen a zsák.

Igy beszélgetnek a földimádó emberek a kis vasuti állomáson. Bronzarcukon izzadság-barázdák szaladnak végig. Olyanok, mint a csörgedező patak a kemény sziklák között. Csoportosan állnak. A kis vonat befuttyog. Felszállnak. Közéjük ülök, mert érdekel a sorsuk. Lassan megindulunk. A szó előbuggyan. A magyar sziv hamar felmelegszik, ha azt látja, hogy szeretettel figyelik. Már jó darab utat tettünk. A világ sorát is meghánytuk-vetettük. Egyre többen ülnek körénk a kupében. Egy nagy család vagyunk.

Egyszerre egy fiatal gazda belenyul a belső zsebébe. Irást huz elő. Óvatosan, lassan kitergeti és azt mondja: még csak az hiányzik a népnek, ami ebben van. Kész veszedelem, ma, amikor olyan üres a falu zsebe, hogy tíz végrehajtó sem talál benne elvinni valót.

Kíváncsian figyelünk, hát mi is a baj. Barátunk pedig folytatja:

— Nem elég a mi szenvedésünk, hanem még kitalálnak ilyent is, mint amiről itt szó van. *Mérlegfitelesítés*. Ugy látszik, most ez a legfontosabb teendő, mert ugyan csak sürgetik. Ebben az időben, amikor minden falut ismerő ember tudja, hogy az új termésig egy pengője sincs a gazdának. És akkor jön ez a szigorú rendelet, most, a nagy munka és pénztelenség idején, hogy *mérlegvizsgálat lesz*. Minden két évben van. Ez pedig azt jelenti, hogy mindenkinek, akinek mázsája, mérlegje van, tartozik bemutatni. Hát eddig rendben is volna. Mert tudjuk, hogy a mázsának jónak kell lenni. De a dolog nem olyan egyszerű. Először jött a *mértékfitelesítő* és vele együtt *szerelei*. Ezeknek most van karácsonyuk. A gazda és géptulajdonos minden évben legfeljebb három hétig használja a mérleget. No, de a törvény törvény. Be kell vinni a mér-

leget a mérnökhöz és akkor mindjárt 5 pengő 70 fillért postán feladni. Amikor ezt igazoltuk, akkor megnézi a mérnök a mérleget és megállapítja, hogy lusta, ki kell adni javításra. Ezt csak az ő szerelői végezhetik el. Javítási díja darabonként 2 pengőtől 16 pengőig megy. De mindez nem elég, akkor újra be kell fizetni postán az 5.70 pengőt, amely után igazolványt kapnak, hogy jó a mérleg.

— De ne gondolják, — beszél a fiatal gazda — hogy készen vagyunk. A mérleggel igen, de a *sulyokkal nem*. Most jön a java. A sulyok két év alatt vagy nehezebbek, vagy könnyebbek lettek. Ujra kell tehát hitelesíttetni ezt is. A szerelő kijavítja 50 fillérért kilogrammonként, vagy ujjal pótolja 60 fillérért kilogrammonként. Ha pedig a szegény gazda, aki talán egész éven át alig használja mázsáját, fizetni nem tud, akkor *bezárják a mázsát*. Használata esetén *büntetés és csendőrségi elközbás jár*.

— Ez a mérlegfitelesítési história. Nagyon időszerű, mert a falvakban most hitelesítenek. Hát, uraim, — fejezi be a kiscsászka — mikor lesz már vége ennek a csunya zaklatásnak? Nem rosszakaratból nem fizetünk, hanem nyomorult helyzetünk miatt. A tönk szélén állunk, eladósodva, elrongyosodva, jövedelem nélkül, pénzünk nincs, hát miből fizessünk ilyen nagy díjakat? Mivel pedig fizetéseképtelen a falu, miért foglalják le mérlegünket?

— Odafönt olyan sok szépet beszélnek a falusi nép megsegítéséről, de elfelejtik, hogy mi abból nem látunk mást, csak a fizetséget. Pedig, uraim, — folytatta — mi szeretjük azt a földet, de már lassan az is elhidegül tőlünk. Amikor a föld elfordul az embertől, az már veszedelem. Éppen azért úgy gondoljuk, hogy *szüntessék már be az illetékesek azonnal az ilyen mérlegfitelesítő zaklatásokat most a pénztelenség idején, mert félek, hogy nagyon elkeseredik ez a józan nép*. A magyar falut ugyanis földre nyomta a sok ráncszakadt baj. Ne tetézzék tehát mesterségesen, mert kicsordul a pohár.

Igy beszélgettek egymás között a föld munkásai a vonaton. És mi mindenben igazat adunk nekik.

Szekeres László dr.

Nyolc és fél százalék a bíróilag érvényesíthető legmagasabb kamat.

A Nemzeti Bank egy százalékkal csökkentette a hivatalos kamatlábát.

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa június hó 27-én tartott ülésén egy százalékos kamatláb-csökkentést hajtott végre. A hivatalos leszámítolási kamatláb tehát öt százalék. A tavalyi bankzárlat után életbeléptetett kilenc százalékos hivatalos kamatláb után nem teljesen egy esztendő alatt ismét eljutottunk az öt százalékos bankrátához.

A kamatcsökkentéssel kapcsolatban az Országos Hitelügyi Tanács 1932 június 30-án megtartott ülésében az alábbi határozatot hozta:

Az Országos Hitelügyi Tanács a bírói uton érvényesíthető kamat legmagasabb mértékét, általában a tőkének évi 8½ százalékában állapította meg. A Pénzüntézetek Központ I. kuriájába tartozó pénzüntézetek kölcsönkövetelése után a bírói uton érvényesíthető kamat legmagasabb mértékét a Tanács évi 8 százalékban állapította meg.

Pénzüntézetek részéről leszámítolásra benyújtott váltók után a felszámítható és bírói uton érvényesíthető kamat felső határa a Pénzüntézetek Központ I. kuriájába tartozó pénzüntézetek részéről történő leszámítolás esetében évi 6 százalékban, a II. és III. kuriába tartozó pénzüntézetek, a Pénzüntézetek Központ kötelekébe nem tartozó pénz-

intézetek vagy bank- és pénzváltóüzlettel foglalkozó más bejegyzett cégek részéről történő leszámítolás esetében évi 6½ százalékban, az Országos Központi Hitelszövetkezet által a tagjai sorába tartozó szövetkezetek részére történő leszámítolás esetében évi 7 százalékban nyert megállapítást.

A takarékpénztári betétkönyvre, folyószámlára vagy pénztárjegy ellenében elhelyezett betétek kamatának felső határát — amennyiben az esetleges betéti kamatilletéket és a folyószámlailletéket a pénzüntézet sajátjából fizetné, ennek a beszámításával — a Tanács a következőképp állapította meg: A Pénzüntézetek Központ I. kuriájába tartozó pénzüntézetek budapesti főtelepeinél és budapesti fiók-pénztárainál elhelyezett betétek után a legalább három hónapra lekötött betéteknél legfeljebb évi 5 százalékot, egyéb betéteknél legfeljebb évi 4½ százalékot, a Pénzüntézetek Központ II. és III. kuriájába tartozó pénzüntézeteknél, továbbá az I. kuriába tartozó pénzüntézetek vidéki fiók-jainál vagy a Pénzüntézetek Központ kötelekébe nem tartozó pénzüntézeteknél, valamint az Országos Központi Hitelszövetkezetnél a tagjai sorába tartozó szövetkezetek ré-

A litkei népművelési napon a szavalásban és szólóéneklésben kiténtetett tizenhat éven felüli leányok népviseletben.

széről elhelyezett betétek után lekötött betéteknél legfeljebb évi 6 százalékot, egyéb betéteknél legfeljebb évi 5¼ százalékot, lekötött betéteknél legfeljebb évi 5¼ százalékot szabad ezentul fizetni.

A rendelet kimondja még, hogy a betéti kamatláb felső határa megállapításának hatálybalépésétől kezdve a pénzintézet magasabb kamatot nem köteles fizetni, még abban az esetben sem, ha a betevővel kötött megállapodás értelmében magasabb kamat fizetésére kötelezte magát.

A közhírré tett megállapítások 1932 július hó 5-ik napján léptek életbe.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülései.

A képviselőház június hó 27-iki, hétfői ülésén tovább folytatták az összeférhetetlenségi törvényjavaslat vitáját. Nagyobb vita a javaslat 9-ik szakasza körül keletkezett, mely kimondja, hogy a lapok felelős szerkesztői nem lehetnek képviselők. A szakaszt eredeti alakjában fogadták el.

A vita befejezése után Czettel Jenő elnök örömet fejezte ki a Kormányzó Ur szerencsés megmenekülésén az őt ért autóbalesetből kifolyóan. Az elnök szavait a Ház tagjai állva hallgatták végig és lelkesen éltették a Kormányzó Urat.

A június hó 28-iki, keddi ülésén az összeférhetlenségi törvényjavaslat vitája során elfogadták azt a szakaszt, mely érvénytelennek mond minden olyan ügyletet, mely képviselői közbenjárás útján jött létre. Hasonlóan megszavazták azt a szakaszt, mely kimondja, hogy amennyiben egy képviselőt „konok” magatartása miatt háromszor kiutasítanak a Házból, mandátumától megfosztják.

Az ülés elején Almásy László elnök jelentést tett Rothermere lord leveléről melyben a lord azt írja, bizik abban, hogy jóvátételt nyerne majd azok a sérelmek, amelyekre az utóbbi években nyilvánosan reámutatni, neki jutott a kiváltságos osztályrészt.

A Ház június hó 29-én, Péter Pál-napján nem tartott ülést.

A június hó 30-iki, esütörtöki ülésén Almásy László elnök jelentést tett Széchenyi Emil gróf koronaőr hirtelen haláláról. Inkey Pál báró napirend előtt azt kifogásolta, hogy a vidéki szeszgyárak pénzhány miatt kontingensüket átadták a fővárosi szeszgyáraknak, ezek pedig az elbírt 11 fillér helyett 6 fillérért vásárolják össze a bort.

A Ház ezután újjaalakította a 33-as országos bizottságot, majd Zsindely Ferenc előadó ismertette az államkincstárnak a MFTR-al kötött szerződése módosításáról szóló törvényjavaslatot, melyet vita nélkül elfogadtak. Végül folytatták és befejezték az összeférhetlenségi törvényjavaslat tárgyalását. Ezután az elnök jelentette, hogy Kállay Tamás lemondott kiskvárdai mandátumáról. Az új választás kiírása iránt intézkedni fog.

A július hó elsejei, pénteki ülésen napirend előtt Vay Miklós báró a mezőgazdasági munkanélküliség kérdésének megoldását sürgette, majd felvetette azt a gondolatot, hogy a kormány engedje meg az adóhátralékoknak buzában való fizetését és a beszolgáltatott búzából közmunkákat végeztesen. Néhány mentelmi ügyet tárgyaltak még le, majd az elnök azt javasolta, hogy a Ház bizonytalan időre napolja el magát. A Ház így határozott.

Az ülés végén az elnök kellemes nyarat kívánt a képviselőknek. A képviselőház nyári szünete előreláthatóan szeptember hó végéig tart.

A Kormányzó Ur kézírata.

A Budapesti Közlöny (hivatalos lap) az elmúlt héten a következő legmagasabb kéziratot közölte:

Kedves Károlyi gróf!

A magyar királyi minisztériumnak a mai napon felajánlott lemondását nem fogadom el.

Amidőn a mult nyáron válságos viszonyok között ritka hazafias önfeláldozással megalakította kormányát, meghatározott feladatok elvégzésére vállalkozott.

E feladatoknak immár eleget téve, arra az elhatározásra jutott, hogy helyét ezzel elhagyhatja.

Az egymást követő, valóban nehéz elhatározást igénylő kérdések megoldásánál, amelyek a kormányzat elé tömörültek, lelkes fáradozásukat a lehetőségek keretein belül siker kísérte. Elértük azt, ami a mai kivételesen nehéz viszonyok között rendkívüli erőfeszítést és körültekintést igényel: az államháztartás egyensúlyának és fizetési eszközeink értékállóságának biztosítását.

Ámde ma, amidőn a külföldön egyik napról a másikra életbevágó érdekeink kerülhetnek döntés alá, a nemzet egységének kifejezésre juttatására fokozottabb mértékben van szükség.

A minisztériumot a legteljesebb bizalmamról biztosítva, arra kérem tehát Önt, hogy az ország érdekeinek teljes súlyát átérezve, továbbra is vállalja miniszterelnöki tisztének ellátását.

Kelt Kenderesen, 1932. évi június hó 30. napján.

Horthy s. k.

Károlyi Gyula gróf s. k.

A 33-as Országos Bizottság újjaalakítása.

Az elmúlt héten Almásy László házelnök pártközi értekezletet hívott össze abból a célból, hogy a 33-as országos bizottságot újjaalakítsák, minthogy a bizottság mandátuma július hó elsején lejárt. A pártközi konferencia eredményeként a képviselőházból a 33-as bizottságba delegált 22 képviselő névsora a következő: Besseney Zénó, Bethlen István gróf, Biró Pál, Eszterházy Mór gróf, Gyömörey Sándor, Irády Béla, Kállay Miklós, Kállay Tibor, Kozma Ferenc, Lukatos Gyula, Marschall Ferenc, Mayer János, Nagy Emil, Pallavicini György őrgrof, Péntek Pál, Rassay Károly, Schandl Károly, Sigray Antal gróf, Temesváry Imre, Ugron Gábor, Szilágyi Lajos és Wolff Károly.

A bizottsági tagokat ezután a képviselőház ülésén megválasztották.

A felsőház ülései.

A felsőház június hó 27-iki ülésén Wlassics Gyula báró elnök a Kormányzó Urat ért autóbalesetről emlékezett meg, azután folytatták a költségvetési javaslat részletes tárgyalását. A felsőház a költségvetést megszavazta. A július hó 2-iki, szombati ülésen az elnök elbuesztatta Széchenyi Emil gróf koronaőrt, majd különböző átiratokat ismertetett. Bernát István azt indítványozta, hogy az összeférhetlenségi javaslat tárgyalását őszre halasszák. A felsőház ilyen értelemben határozott. Végül megválasztották a 33-as országos bizottság 11 felsőházi tagját.

A külügyminiszter elutazott Lausanneba.

A nagyhatalmak meghívására Walkó Lajos külügyminiszter és Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter Lausanneba utazik. A külügyminiszter július hó 3-án, vasárnap indult el a konferenciára, míg Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter, aki né-

hány napja gyengélkedik, orvosai tanácsára csak a jövő hét elején utazik Lausanneba. Csáky István gróf követségi tanácsos előre kiutazott Lausanneba, hogy jelentést tegyen a konferencia programjáról és napirendjéről.

Meghosszabbították a magyar-osztrák kereskedelmi szerződést.

A magyar kormány és az osztrák szövetségi kormány megállapodtak abban, hogy a két ország között 1931. június 30-án kötött kereskedelmi szerződést, tekintet nélkül az osztrák részről a folyó évi július 1-ére történt felmondásra, július 15-éig érvényben hagyják. Az új kereskedelmi szerződés ügyében folynak a tárgyalások. Ezidőszelint az osztrák delegátusok az illetékes magyar delegátusokkal az ipari vámtételekről tanácskoznak.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Hálaadás Borah szenátornak. A Magyar Revíziós Liga a törvényhatósági városok és testületek által Borah amerikai szenátornak készített és felajánlott albumokat, díszleveleket és más ajándékokat egy igazgatósági tagjával küldte ki Amerikába. Az ajándékokat június 27-én Washingtonban 120 tagu magyar küldöttség adta át Borah szenátornak. A magyarbarát szenátor válaszában kijelentette, hogy kezelettől fogva átértette, hogy a trianoni szerződés az igazságosság szempontjából lehetetlen. A közvélemény sohasem fogja elismerni a trianoni igazságtalanságot. Igérem, — mondotta továbbá a szenátor — hogy minden lehetőséget el fogok követni, hogy megváltoztassam Amerikának és az egész világnak a trianoni békeszerződésről táplált véleményét s a jövő eseményei ékesszólóan be fogják ezt bizonyítani. Ez irányban dolgozik egész életében, nemcsak mert ez Magyarország jogos követelése, de mert ez a világ érdeke is. Borah szenátorra láthatóan nagy hatást tett a magyar nemzet hődotlata.

Nyole nemzet tiltakozik a leszerelőértekezlet elnapolása miatt. Spanyolország, Belgium, Hollandia, Svédország, Norvégia, Dánia, Svájc és Cseh-Szlovákia kiküldöttéi július hó 2-án megjelentek Hendersonnál, a leszerelési értekezlet elnökénél, hogy átnyújtsák az értekezlet folytatására irányuló javaslataikat. A nyole hatalom kiküldöttéi határozottan ellenzik az értekezlet elnapolásának, különösen Franciaország és Anglia részéről felvetett tervét. Az értekezletet véleményük szerint, legalább addig kell folytatni, amíg kézzelfogható eredményt mutathatnak fel. Henderson hír szerint, rokonszenvvel fogadta a nyole állam kiküldöttéinek javaslatát.

A lausanne-i jóvátételi értekezlet tanácskozásai az elmúlt héten is szünet nélkül folytak. A legújabb javaslat szerint Németország 2—3 évi moratóriumot kap és csak azután kell megkezdnie a kamat- és törlesztési-szolgálatot az új kölcsönkötvények után. A francia pénzügyi szakértők évi 7—800 millió arany-márkában jelölik meg azt az összeget, amelyet Németországnak az új terv életbeléptetése esetén kamatterhek címen fizetnie kell, egyrészt az új kölcsönkötvények, másrészt pedig a Young- és Dawes-kölcsön után. A jóvátétel helyett fizetendő átalányösszeg nagyságára nézve még nem sikerült megegyezést létesíteni.

MEZŐGAZDASÁG

Fontos tudnivalók a magyar fűszer-paprikáról.

Irta: Szanyi István fővegyész.

Ételeinket izletessé tevő fűszerek között igen jelentős szerepe van a paprikának. E kiváló és sajátosan magyar fűszer tüzes-piros szép színe, jó íze és zamata, zsirban oldódó tulajdonsága és kiváló festőképessege folytán szinte nélkülözhetetlen ételeink elkészítésénél. Fűszerező hatása következtében a tejfeles és zsiros eledel is könnyen emészthetők lesznek.

Az édesnemes paprikának még nagyobb mértékben való fogyasztása sem ártalmas az egészségre, mint a szegedi klinikán ezt megállapították. Még napi 10—15 dgr.

sem okozott gyomorrontást, vagy más kellemetlenséget. Ezt már a többi fűszerről nem igen lehet állítani. Az orvosok véleménye szerint az édesnemes paprikát még a gyengegyomruak is fogyaszthatják. De csak az édesnemes, amelyben csak kellemes aromás anyagok, alig érezhető kis csipősség, festőanyag és izesítő vegyületek vannak természetes állapotban.

A fűszerpaprika nem az étkezési, nem az ugynevezett bolgár-paprikából, hanem a hosszukás fajú paprika gyümölcséből készül. Ennek minősége, érettsége és így festőanyagban dús mivolta stb. következtében, valamint a kikészítés módjai szerint a paprikaörlemény is színre, izre, zamatra és csipősségre nézve többféle minőségű lehet.

A fűszerpaprika a kötelező állami minősítés bevezetése óta csak ötféle minőségben, csak ötféle néven kerülhet a kereskedésbe. A feldolgozásra vonatkozólag miniszteri rendelet intézkedik, hogy melyik minőség milyen anyagból és hogyan készüljön.

Legsőbb színű, legjobb és így a legnagyobb mértékben elterjedt az édesnemes paprika. Ez a legjobb természetből gondos hasítással és kézi érezéssel, valamint bizonyos mennyiségű mosott magból készül. Mint neve is mutatja, számbavehető csipősségének nem szabad lenni. A csemege-édesnemes paprika a legjobb paprikából kevesebb maggal készül; igen finom őrési és tüzes színű legyen. Színe egészen a sárgásig mehet.

A féledes gulyáspaprika nyersanyaga gyengébb. Csipőssége azonban kisebb, mint a paprikagyümölcsé. Kikészítésénél ugyanis a csipős ereknek csak legnagyobb részét távolítják el döngöléssel és szitálással.

A rózsza- vagy elsőrendű paprikában a termés eredeti csipőssége teljes egészében, csökkentetlen mértékben van meg.

Az erős, vagy másodrendű és a kereskedelmi vagy harmadrendű paprikában már oly sok a csipős vegyület (capsaicin), hogy étkezési célokra nem is igen használatnak. Színük is gyenge, aromájuk, illatuk, jó ízük nincs.

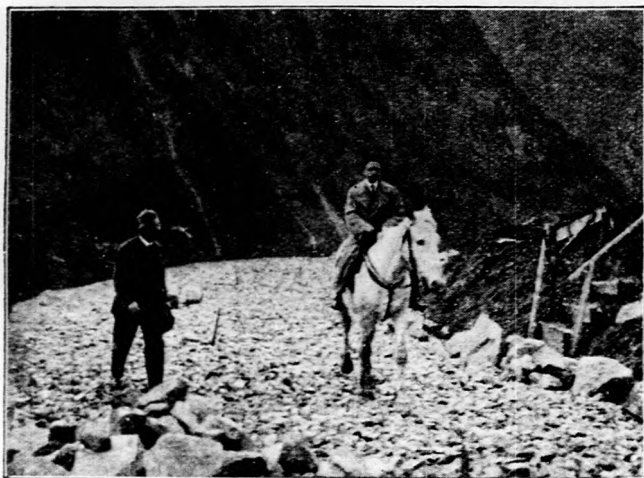
Az őrölt paprika belföldön 10 kilogrammnál nagyobb tételben csak állami minősítő jeggyel és ólomzárral juthat a forgalomba. Külföldre már a legkisebb mennyiség is csak minősítő jeggyel és ólomzárral kerülhet. Így akarja az állam ugy az országban, főleg azonban a külföldön megóvni a magyar paprika minőségét és jó hírét.

A kereskedésekben, a piacokon a paprika zsákján, dobozán, fiókján rajta legyen a minőségnek megfelelő pontos és előírt név. Azonkívül a készlet kiárusításáig meg kell őrizni a minősítő jegyet. A paprika minősítését végző m. kir. szegedi és kalocsai vegyakisérleti állomáson minden minősített paprikátétel hivatalos mintáját másfél évig megőrzik. Így mód van az ellenőrzésre, az összehasonlításra.

A litkei földmives daloskör.

Középen: Reményi Sándor kántortanító, a daloskör vezetője.

Dollfuss, az osztrák miniszterelnök lóháton járja be a most épülő alpesi országot.

A paprika hosszabb ideig nem raktározható. Erre azonban nincs is szükség, mert úgy Szegeden, mint Kalo-
csán a jól eltartható füzerekből az év minden napján készül paprika. Így mindig friss őrlésű paprikát lehet vásárolni. Leghamarabb veszi el a paprika ízét, amikor is állott, savanykás izü lesz. A napfény, a világosság igen hamar teljesen kifakítja a színt. Nedves, nyirkos helyen pedig penészedés következik be. Legcélszerűbb a paprikát jól záró bádogdobozban tartani. Papirzacskóban igen hamar megromlik és kifakul. Paprika közelében szagos anyagoknak sem szabad lenni. Ha nagyobb mennyiségben tárol a paprika, hamar összeáll, csomós lesz. Ekkor át kell szitálni.

Megfelelő minőség beszerzése, gondos eltartás, pontos jelzés, napfénytől, nyirkosságtól való megóvás és nem túlnagy mennyiségben való raktározás! A kellő gondosság, elővigyázat és tisztaság a paprika árusításánál és eltartásánál is csak előnyös.

A növények sárgasága.

Irta: Urbányi Jenő dr.

A növények sárgaságának több oka lehet. Leggyakoribb oka a talajban levő túlságos mészbőség. A sárgaságban szenvedő fák levelei eleinte sárgászöld színűek, majd egészen elsárgulnak s az egészségesnél jóval kisebbek, a hajtások nagyszámúak, vékonyak és rövidebbek. Ha pedig a sárgaságban szenvedő fa gyökerét vizsgáljuk, az puha és hajlékony. A sárgaságot gyakran tapasztalni olyan helyeken, hol építés után ültettek fákat s egyes fák éppen oda kerültek, ahol a meszesgödör volt. Természetes, hogy itt túlnagy lesz a talaj mésztartalma. De vannak olyan talajok, amelyek természetüknél fogva már túlságos sok meszet tartalmaznak. Az ilyen talajok vasgáliccal javíthatók, illetve a sárgaság vasgáliccal gyógyítható olyképpen, hogy egy-egy fa köré 3—4 kg vasgálicot kapálunk a földre s hogy az hamar feloldódjon, bőségesen meglocsoljuk. A gyökerek a hig vasgálic-oldatból felveszik a vasat, minek hatására a levelek megzöldülnek, végül pedig az egész fa elveszti beteges külsejét.

A vasra igen nagy szüksége van a növénynek, mert anélkül nem tudnának zöld festőanyagokat előállítani, már pedig a gyökerek által a talajból felvett ásványi anyagokat csakis zöld növényi részek tudják feldolgozni. Tehát, ha valamely növény nem kap elegendő vasat, agy sárga marad, nem lesz képes tápanyagokat feldolgozni, vagyis nem fog tudni újabb növényi részeket produkálni, tehát a növény visszamarad fejlődésében, sinylődni fog, termést nem lesz képes hozni, végül el fog pusztulni.

A sárgaságnak a vashiányon kívül oka a fényhiány is lehet, továbbá lehet a sok nedvesség vagy szárazság, valamint a talaj s a levegő hűvössége, fagy s a gyökereknek mindennemű megtámadása, szóval minden olyan körülmény, mely a növény táplálkozását csökkenti s a növényt gyengíti.

APRÓ JÓTANÁCSOK.

A levéltetű, a vértetű és a gyümölcsösök legfontosabb ellensége: a kaliforniai paizstetű elleni védekezést, ismertető utmutatót most adta ki a földmívelésügyi minisztérium. Minden gyümölcstermesztőknek fontos érdeke, hogy e kártevők és különösen a kaliforniai paizstetű elleni védekezést megismerje, mert ez a paizstetű végpusztulással fenyegeti a magyar gyümölcstermesztést. A védekezési utmutatót a földmívelésügyi minisztérium Növényvédelmi és Növényforgalmi Irodája (Budapest, V., földmívelésügyi minisztérium) válaszbélyeg beküldése ellenében mindenkinek díjtalanul megküldi, s ezenkívül készséggel szolgál bármily gyakorlati növényvédelmi, vagy kertészeti kérdésben szaktanácsal is.

Ugy az új, mint az óborok feltöltögetésére annál nagyobb gondot kell fordítanunk, minél melegebb lesz az idő, mert melegebb a borbetegségeket és borhibákat előidéző, lesben álló gombacsirák is jobban fejlődnek és szaporodnak. A pincék szellőztetését, ha a hirtelen meleg beáll, már csak hűvös estén, vagy igen korán hajnalban szabad eszközölni.

A füstölés által konzervált husneműeknek, például a sonkának, kolbásznak megőrzése az idő felmelegedésével mind nehezebb válik. Őrizni kell a penészedéstől, legyektől, kiszáradástól. Ezeknek elkerülése végett első sorban megfelelő kamráról kell gondoskodni. A jó kamra északi fekvésű, száraz, szellős. A menyezetre rudakat, vagy léceket erősítünk oly módon, hogy azoknak két végét átfurjuk, abba erős drótot húzunk, annál fogva a menyezetbe vert kampós szegbe akasztjuk úgy, hogy a léc és a menyezet között 30 cm. távolság legyen. A rudra erős, 3—4 collos drótszöveget verünk, erre akasztjuk a húst.

Ha tavasszal füstölünk sonkát, akkor óvni kell azt a legyektől. Legjobb fehér sirtingból varrógépen zacskót varrni. A sonka csülkén lyukat vágunk, azon vastag spárgát húzunk át, beletesszük a zacskóba s ezzel a spárgával a zacskót jól körülköttözzük, hogy a légy be ne hatolhasson. Füstölés után a sonka husos részét zsírral vastagon bekenjük és új fehér sirtingzacskóba tesszük. Ez azért szükséges, mert a füstölésnél használt füstös zacskó nyáron, esős idő alkalmával barna levet ereszt és közelében mindent beszennyez. A sonkának zsírral való bekenése megóvja a sonkát a kiszáradástól, penésztől és a legyektől. A kolbászban levő nedvesség elpárologását megakadályozhatjuk, ha tojás fehérjével alaposan bekenjük. Ezzel az eljárással a kolbász nedvdus, izletes marad, a külseje pedig tetszetős, fényes lesz.

A husneműeket a kamrában állandóan ápolni kell. Nappal a kamra-ablakot becsukjuk és besötítjük, hogy a fényt és meleget távolartsuk. Este az ablakot kinyitjuk, feltesszük a szunyoghálóat, éjjel a kamra a hideg levegőtől lehiül és átszellősödik. Forró, tikkasztó nyári estéken nem szellőztetünk, mert mind a nedvesség, mind a hőség árt a huskonzerveknek. A kamra szellőztetését és besötítését ne bízzuk másra, fáradságáért bőven kárpótolják a háziasszonyt az asztalra kerülő zamatos izü konzervek.

Féjősteheneket a legelő, illetőleg a zöldtakarmány etetésére 6—10 liter tej termelésére képesíti. Ennél bővebben tejelő tehenekkel abrakot is kell etetni, hogy a tejelésben hanyatlás ne álljon elő. Ilyen tehenekkel minden 1 liter tej többletet megfelelően 0.4 kg. pótabrakkeveréket célszerű etetni. Minthogy a legelő és a pillangósvirágú zöldtakarmányok sok fehérjét foglalnak magukban, ilyenkor nem drága olajpogácsát etetni, úgy szintén kb. napi 15 liternyi tejtermelésig a zöldtakarmány fedezi a mézsók szükségletét is.

Hajtsuk ki a választott malacokat lehetőleg lucerna vagy löherelegelőre s emellett etessük 0.5—0.7 kg. árpát, hogy ezzel erőteljes és egészséges fejlődést biztosítsunk. A legelő az üres vagy a vemhesség kezdeti szakában lévő kocák szükségletét fedezi. Az egy éves, vagy ennél idősebb süldeők, amelyeket a rossz árak és a hiányos kereslet miatt nem lehetett eladni, szintén megélnék a legelől s abrak etetése nem szükséges.

A tengerit csak kellően felmelegedett talajba szabad elvetnünk, mert ha a talaj hideg és tulnedves, könnyen elromlik az elvetett mag. Ezidőn általában nincs panasz a tengeri csiraképeségére, mégis ajánlatos, hogy előzőleg győződjünk meg vetőmagunk csiraképeségéről s ennek megfelelően határozzuk meg a holdankénti vetőmagmennyiséget. A tengerit ajánlatos négyzetesen művelni, tehát előzetesen megvonulazni a földet hosszában és keresztben s a fészkeket a metszőpontokon elhelyezni. Hogy milyen legyen a fészkek távolsága, — ez a termelendő fajtától s a talaj minőségétől, trágyarejétől függ. A tengerinek sorvetőgéppel történő vetése, tehát négyzetes művelés mellőzése csak ott ajánlatos, ahol gyakoriak a rovarok. Ily esetben süriien vetünk s a végleges ritkítást arra az időre hagyjuk, ha már kevésbé kell félnünk a rovarok kártételétől. Ha a tengeri kikelt, siessünk még az első kapálást megelőzően megfogasolni, miáltal levegőhöz juttatjuk a talajt, megtörjük a cserepeket, jobban raktározhatjuk a csapadékot, védekezünk a talaj kiszáradása ellen s igen sok gyomot irtunk, főképpen vadrepéct és repeséct, mely káros gyomművelvények, amily élelmesekek, ha már megerősödtek, ugyanolyan élelmetlenek és kényesek fejlődésük legelső időszakában.

Kár eladni a korai kelésű csirkeket, magnak pedig csak késői kelésű csirkeket hagyni meg. Igen nagy hiba ez azért, mert a késői kelésű állatokból sohasem lesznek jó tojók és jó tenyészállatok. A csirke neveléséhez célszerű apró kotlóborítók házakat készíteni s ebbe zárni a kotlót, míg a kis csibék a házikók körül legelnek. Ha azután ezeket a házikókat még rögtönzött kerítéssel is körülvesztjük, kevés veszteségünk lesz a nevelési időszak alatt.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Megalakult a Somogy megyei Tejszövetkezetek Szövetsége.

Június hó 28-án tartotta alakuló közgyűlését *Kaposváron* a *Somogy megyei Tejszövetkezetek és Tejtermelő Gazdaságok Szövetsége* *Stephans* Pál alispán elnöklésével. Az elnöki megajló után a szövetség célját, az előkészítő bizottság munkáját és az alapszabálytervezetet *Molnár* Pál kamarai titkár ismertette. Öröndetes tényként jelentette be, hogy a *vármegye 51 tejszövetkezete közül 29 közgyűlési határozattal mondta ki a Szövetség megalakításának szükségét*, hatnak a csatlakozása pedig a legközelebbi napokban várható. Az új szövetség elnökéül *Hajos* József gróf földbirtokost, alelnökéül pedig *Brokes* Rezsőt választották meg. A Somogy megyei Szövetség megalakulásával az Alsódnánntuli Mezőgazdasági Kamara körzetében az önálló szervezetbe tömörült tejszövetkezetek száma 109-re emelkedett.

A bérlők adósságainak rendezése.

A *Magyar Földbérlők Szövetsége* és az *Országos Magyar Földbérlő Egyesület* elnökségei küldöttséggel keresték fel azokat a gazdaságpolitikai tényezőket, melyeknek a bérlőadósságok és kamatok rendezésére befolyásuk van. A Mezőgazdasági Kamarában *Eszenyi* Jenő terjesztette elő a bérlők kívánságait és kérte a kamarát, hasson oda, hogy azok a kormányzati intézkedések, amelyek a felgyülemlett gazdaadósságok kamataira és tőketerlesztésére nézve küszöbön állnak, a bérlőgazdákra is kiterjedjenek. *Marschall* Ferenc, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója megnyugtatta a küldöttséget, hogy a kamara felfogása is ugyanaz. A küldöttség ezután vitéz *Purgly* Emil földművelésügyi miniszternél tisztelgett. A földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy a legteljesebb szolidaritással tekintik a bérlőügyet mint gazdaságyet, ugy a termelés, mint az export és a nemzetgazdaság szempontjából. Végül a gyengélkedő pénzügyminiszter távollétében *Vargha* Imre pénzügyi államtitkárt kereste föl a küldöttség és kiemelte, hogy az államháztartás egyensúlyáról is szó van, mikor ezt a kérdést érintézik, mert a legtöbb helyen a bérlő fizeti az adót és a bérlő munkájától függ a föld értéke, valamint a szociális érdek is, mert a bérlő-társadalom az ország egyik legnagyobb munkaadója. A küldöttség végül *Károlyi* Gyula gróf miniszterelnök részére memorandumot nyújtott át a miniszterelnökségen.

A győri kamara beszámolója.

Tíz év munkájáról ad részletes beszámolót a *Felsődnánntuli Mezőgazdasági Kamara* (Győr) most közzétett jelentése, amelyet *Khuen-Héderváry* Károly gróf, a kamara elnöke, továbbá *Ormándy* János igazgató és helyettese, *Mille* Géza terjesztnek a kamara jubiláris közgyűlése elé. Az agrókémiai laboratórium 1925—1928-ig 1000 talajmintát vizsgált meg s főleg a talajsavanyúsággal, talajmeszezéssel foglalkozott. Nyolc év alatt a kamara 1028 bemutatót és 438 kutató műtrágyázási kísérletet végzett, ezekre kiadott 18 vagón szuperfoszfát, 2,2 vagón rhenánia, 2,5 vagón meszenitrogén, 1 vagón csillalétron, 1,8 vagón káli, tehát összesen 26 vagón műtrágyát. Tartott a műtrágyázás terén 810 előadást 754 közönségen. Öt év alatt kiosztott 262 vagón különböző nemesített vetőmagot 1224 közönségen 20,000-nél több kigazda között. Fajtaösszehasonlító kísérletekre öt év alatt 14 vagón különböző gabonavetőmagot osztott ki 483 féle kísérletre. Ezekkel a magakciókkal kapcsolatban 4 év alatt 4920 darab kigazdajelentés érkezett be a kamarához pontos egyéni adatokkal. Takarmánymagvakat 1927—1931 között 4300 kigazdának 1986 q (20 vagón) mennyiségben adott ki a kamara s mindezeket a földművelésügyi kormány igen lényeges kedvezményeivel. Vetőmagtisztítótelepe 4 év alatt 109 vagón vetőmagot takarított meg fajlsy szerint. A kamara gyümölcstermesztési munkája során 7 kertvédelmi tanfolyamot tartott 1927 óta, melyeken az államköltséges résztvevő hallgatók száma: 1039 önkéntes és érdeklődők száma 4500 volt. Modern eljárásokkal megtakarítottak összesen 28,000 gyümölcsfát.

A miskolci mezőgazdasági kamara közgyűlése.

A *Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara* június hó 28-án Miskolcon, a vármegyeház dísztermében *Borhy* György elnöklésével tízéves fennállása alkalmából jubiláris közgyűlést tartott, amelyen a földművelésügyi miniszter képviselőjében *Horráth* Jenő min. tanácsos, az Országos Mezőgazdasági Kamara részéről *Koós* Mihály államtitkár, Miskolc város képviselőjében pedig *Mikszáth* Kálmán dr. főispán jelent meg. *Borhy* György elnöki megnyitója után *Mikszáth* Kálmán főispán üdvözölte a jubiláló kamarát és kifejtette, hogy az országban csak a magyar föld alapján lehet elképzelni a boldogulást. Utána *Koós* Mihály kamarai igazgató szólalt fel. Ezután a gazdasági egyesületek kiküldöttjei üdvözölték a kamarát. A közgyűlés elhatározta, hogy kertészeti szakosztályt állít fel, majd táviratilag üdvözölték *Purgly* Emil földművelésügyi minisztert.

A törzskönyvelő bizottság ülése.

Az *Országos Törzskönyvelő Bizottság* *Békessy* Jenő min. tanácsos elnöklésével legutóbb gyűlést tartott, amelyen *Batta* Pál, az OMGE titkára a törzskönyvelés helyzetét ismertette. A bizottság örömmel értesült arról, hogy a súlyos gazdasági viszonyok ellenére, a törzskönyvelést és az azzal kapcsolatos szervezett tenyésztoi munkát eddig még érdemlegesebb veszteségek nem érték. A törzskönyvelés iránt változatlanul szép érdeklődés nyilvánult meg az állattenyésztés minden ágában. A szövetségi és vármegyei törzskönyvekre eddig több mint 20,000 darab tehenet vettek fel, amelyek közül kiváló értékűknél fogva közel 1400 darab az országos szarvasmarha elit törzskönyvbe is bekerült. *Kenessey* Béla és *Ötömössy* Béla dr. sertésenyésztési egyesületi igazgatók a sertések törzskönyvelésének helyzetéről tájékoztatták a bizottságot.

Egy millió ember miséje. A *dublini* (Irország) eucharisztikus kongresszus feledhetetlen zárófejezete a Phönix-parkban tizenkét biboros, százötven érsek és püspök, több mint kétezer pap jelenlétében mondott ünnepi nagymise volt, amelynek során egy millió hívő térdelpt a dusaranyozásu oltár előtt. Száznegyven különvonat, számtalan gőzös szállította a közönséget a fővárosba, negyven ezer rendőr és önkéntes rendező szabályozta a forgalmat a park körül. *Baltimore* püspöke mondotta a misét, amelyet a rádión végighallgatott Amerikában életveszélyes állapotban fekvő anyja. A mise után a pápai legátus angolnyelvű beszédben megáldotta a kongresszus résztvevőit, Irországot, a szentek szigetét, majd a főpapok kíséretében a káprázatosan fényes menetben indult el az udvari kastély felé, mialatt *de Valera* miniszterelnök is tartotta a legátus feje felett a dusaranyozásu bibor-baldachint. Több óra hosszúig tartott, míg a mise befejezése után a hívők serege elvonult az oltár előtt. A misét végighallgatta a pápa is a Vatikánban, aki a mise befejezése után rövid rádiószózatot intézett a hívőkhoz.

Rothermere lord. . .

*Remény esillagunk ragyog az égen.
Hisz téged vártunk már óhajtván régen.
Felejtesd velünk, hogy rabok vagyunk:
Ragyogj reánk szép fényes esillagunk.*

*Viharfelhő ne boruljon rád:
Ne háborgassa meg esillagunk sugarát.
Hatalmas végzet te se légy ellene:
Ha fényének örvend hetvenkét vármegyé.*

Irtá: KAMU PÉTER (Szaporca).

A megszünt népjóléti minisztérium osztályainak elhelyezése. Julius hó 1-től kezdődőleg a megszünt népjóléti minisztériumnak a belügyminisztériumba kerülő alapítványi, közjótékonyági és lakásügyi osztályai a *belügyminisztérium (I., Országház-utca 30.) főépületének V. emeletén nyerne elhelyezést.* A közjótékonyági osztálynak hadikölcsönsegélyezési csoportját a hozzátartozó számvevősséggel, valamint a közjótékonyági, alapítványi és lakásügyi osztályok számvevőseit az I., Uri-utca 49. számú épületben helyezik el, ahol eddig a közigazgatási bíróság volt. *A közigazgatási bíróság az említett időponttól kezdve a m. kir. népjóléti és munkaügyi minisztérium volt épületébe költözik.* A m. kir. népjóléti és munkaügyi minisztériumnak a belügyminisztériumba kerülő egészségügyi, betegellátási (OTBA kivételével), gyermekvédelmi és társadalombiztosítási osztályai a megszünt minisztérium volt épületében maradnak.

Diszpolgár választás Káván. Szép, bensőséges ünnepet tartott Káva községe június hó 26-án. Ekkor adták át berethei Márton Béla országgyűlési képviselőnek Káva község diszpolgári oklevelét, valamint a *Faluszörsétség* helyi fiókjának örökös diszpolgárságáról szóló oklevelet. A szép ünnepélyt *Sluka János* törvénybíró-elnök nyitotta meg, meleg, hazafias szavakkal. A regősök irredenta számai, *Mészáros Sándor* levante szavalata nagy hatást keltettek. *Páter Jenő* titkár beszéd kíséretében adta át az oklevelet. *Klement Pál* evangélikus gondnok, *Kálmán István*, az irtai földmives kör, *Szramkó Gyula* igazgató, *Honoczky Pál* főesperes és még számosan tartottak üdvözlő beszédeket. A záróbeszédet *Kocsis Ferenc* alelnök mondotta. Az ünnepélyt társas uzsonna követte.

Széchenyi Emil gróf koronaőr halála. *Széchenyi* Emil gróf koronaőr, belső titkos tanácsos, cs. és kir. kamarás, volt országgyűlési képviselő és főrendiházi tag, nyugalmazott főispán az elmúlt héten vejenek, *Barcza Imrénének pusztaamori* birtokán hatvanhét éves korában hirtelen meghalt. *Széchenyi* Emil gróf több évig főispánja volt *Sopronmegyé*nek és *Sopron városának*. A világháború alatt a *Vöröskereszt Egylet* főmegbizottja volt. Az összeomlás óta birtokán gazdálkodott. Az országgyűlés 1931 május 29-én választotta meg a Szent Korona örvé, *Károlyi Gyula* gróf helyébe. *Széchenyi* Emil gróf koronaőrt a Mátyástemplomban július hó elsején, pénteken délelőtt 11 órakor *Serédi Jusztinián hercegprímás* megbízásából *Hász István* tábori püspök gyászmise keretében szentelte be, majd a holttestet *Nagyecskre* vitték, ahol július 2-án délután 1 órakor temette el *Róka* nagyecskai esperes-plébános.

Egy repülő világrekorder borzalmas halála. Szörnyű halál jutott osztályrészül Amerika egyik legkiválóbb pilótájának, a világrekorder *James Hunternek*. A pilóta egyike volt a három Hunter-fivéreknek, akik 1930 júniusában 22 napig és három óráig voltak egyfolytán repülőgéppükkel a levegőben. *James Hunter* kísérleti repülésre szállt fel, de a gépet nem ő vezette. Több száz méter magasságban észrevette, hogy a gép motorjában defektus keletkezett. *Hunter* kibújt üléséből és a gép szárnyára mászott, úgy akarta a hibát kijavítani. Közben a légszavár elkapta a szerencsétlen embert, olyan erővel, hogy fejét a szó szoros értelmében leszelle. *Hunter* testének törzse a gépen maradt, a véres fej azonban szörnyen összeroncsolt állapotban a többszáz méteres magasságból a földre zuhant.

Doktorrá avattak egy cipész munkást. A közgazdasági egyetem aulájában az elmúlt héten doktorráavatás volt, amelyen 12 közgazdász között egy cipész munkást is doktorrá avattak. A doktorrá avatott cipész munkás neve: *Kovács Sándor*, 23 esztendő és édesapja cipészműhelyben tanulta ki a cipészipart. *Kovács Sándor* dr. ezután a cipészkisiparosok és munkások szociális és iparpolitikai érdekeinek előmozdításával kíván foglalkozni.

Népművelési nap Lítken. Nagysikerű népművelési nap zajlott le május utolsó vasárnapján a nógrádmegyei *Litke* községben, a *Litkei Daloskör és Ifjúsági Egyesület* rendezésében. A szép ünnepség programja a következő volt: 1. *Viharban* (műdal). Énekelt a daloskör *Reményi Sándor* kántortanító vezényletével. 2. *A szellemi verseny*ről. *Reményi Sándor* kántortanító, a népművelési tevékenység vezetőjének rövid megnyitói beszéde. 3. *Virágverseny*. A községben a legvirágosabb két ház tulajdonosának dícsérő elismerő irat átnyújtása. 4. *Gyermekgondozási verseny*. 5. *Két legjobban gondozott gyermek anyjának* kiténtetése dícsérő elismerő irattal. 6. *A helyes gyermekgondozásról*. Tartotta *Praszná István* dr. körörvos. 7. *Szavaltóverseny* (16 éven felüliek). Arany János: *A fülémle* című költeményét szavalták: *Miklós János*, *Szabó József*, *Szilágyi Elemér*. *Petőfi Sándor*: *A Hazáról* című költeményét szavalták: *Gugyela Malvin*, *Szabó Julia*, *Márton Mária*, *Márton Julia*, *István Klára*, *Szántó Lajos*. 8. *A két legjobban szavaltóknak* dícsérő elismerő irat átnyújtása. 9. *A Dal* (műdal). Énekelt a daloskör férfikara. 10. *Énekverseny* (16 éven felüliek részére). *Elhervad a rózsa*, *Átalmennék a Tiszán*, *Buza, buza, szől a kakas már című dalok*. Énekeltek: *Ocskó Kálmán*, *Szabó József*, *István Klára*, *Gugyela Malvin*, *Szabó Julia*, *Márton Lajos*, *Szántó Lajos*, *Szabó Lajos* és *Pásztor József*. 11. *A két legjobban szóló énekesnek* dícsérő elismerés átnyújtása. 12. *A népművelési nap jelentősége*. Előadta *Mácsay Imre* hitoktató. 13. *Magyar népdal-együttel*. Énekelt a daloskör. 14. *Fényképfelvételek*. Népviselet és a legjobban gondozott gyermek. 15. *Magyar táncok*. (Mai számunk sikerült fényképfelvételeket mutat be a népművelési napról.)

Mánuel exkirály meghalt. *Mánuel* portugál exkirály július hó 2-án, londoni lakásán hirtelen meghalt. *Mánuel* exkirállyal kihalt a portugál királyi család, amely tudvalévően egyike a letragikusabb fejedelmi családoknak, magának a most meghalt exkirálynak legkövetlenebb vérékonai is gyilkos kéztől pusztultak el. *Mánuel* szemeláttára lötték agyon a forradalmárok édesapját, *Károly* királyt és bátyját, a trónörökösöt, *Lajos Fülöpöt*. Ő maga is majdnem ott veszett vérei pusztulásánál. Apja halála után *Mánuel* foglalta el a trónt, de nem volt nyugodt az uralkodása. Két év múlva a forradalmárok bombázni kezdték a királyi palotát, úgy hogy *Mánuel király maga is a legnagyobb életveszedelemben tudott csak elmenekülni*. A volt király ezután Angliában telepedett le, ahol *negyvenhárom éves korában érte utól most a halál*.

Hirtelen meghalt egy jószívű kéményseprőmester. Most szentelték fel *Rábacsanak* község új katolikus templomát, melyhez a diszes oltárt a községből származó *Ruisz József* budapesti kéményseprőmester és felesége készíttették harmincöt ezer pengős költséggel. Az ünnepségre *Ruiszék* is leutaztak *Rábacsanakra*, résztvettek a diszebedés is, *másnap reggel azonban a hatvankilencéves Ruisz József hirtelen rosszul lett és meghalt. Régi szivbaja ölte meg*.

A hortobágyi hidi vásár szomorú mérlege. A híres *hidi vásár*, amelyet a Hortobágyon pusztán, a Hortobágy-folyó kilenvenlélő hídja mellett tartanak meg, *Péter Pál napján* zajlott le. Mintegy 2000 darab lovat, 2500 marhát, 2500 juhot hajtottak fel. Ebből eladásra került ló és marha együttesen 1404 darab s hasonló arányban vásárolták a juhot is. A gyenge forgalomnál azonban *sokkalta szomorubbán alakultak az árak*. Soha hidi vásáron még ilyen olcsón nem kelt el a jószág, úgy, hogy ez a Péter-Pál volt a legfeketebb nap a hidi vásárok történetében. A gyengeminőségű tehén darabja 70 pengővel kelt el, holott két-három év előtt 150 pengő volt az áruk. Az egészen prima minőségű hizott tehénket 220–240 pengőért kellett odaadni a néhány hét előtti 500–600 pengős ár helyett. Befogni való tinó párját 250–300 pengőért, jármos ökröt párónként 400–450 pengőért kotyavetyélték el, felesannyiért sem, mint amit két-három év előtt fizettek. A lóvásárt valóságos megesulfolták azzal, hogy itt főképpen *lerágásra való lovakat vásároltak*. Ezeknek volt aránylag a legjobb áruk. Gyengeminőségű, sovány lovakat már 50 pengőért lehetett kapni. *A vágólovak kilogrammja átlag 60 fillér volt*. A juhok átlagban 10–15 pengőért keltek el, a két év előtti 25 pengős ár helyett.

Hová lett a magyar nóta?

*Hová lett a régi magyar nóta?
Errefelé? . . . nem is hallunk róla!
Nem szól zengre, mint szölt oly sokáig,
Kárpátoktól le az Adriáig!*

*Hová lett a régi magyar nóta?
Lehullt talán? . . . mint a kinyílt róza?
Kihalt már a magyar nép szívéből?
S a dalos pasirták zengő énekéből?*

*Hová lett a régi magyar nóta?
Ki tud nekem számot adni róla?
Én úgy érzem, hogy a saját népe,
Akiért sírt, nem törődött vele!*

*Beszélg magyar! Mondd, mi van tevéled?
Nótáidról miért feledkeztél meg?
Amiért néked nagy költőid írtak,
Mibe annyi fájó könnyet sirtak!*

*Nem vészelt el még a magyar nóta!
Zeng még tőle az alföldi róna,
Ottan, ahol nem feledték még el,
Hogy a nóta együtt sír a néppel.*

*Ódalent az alföldi pusztákon,
Szól még a dal nádfüdöles házban,
Ott még most is pátsortűzek gyulnak,
S tárogatón magyar nótát fujnak.*

*Ha az alkony rá száll a mezőre,
Felzokog a Rákóczi keszergője,
Nagy időkről beszélve messze száll,
Hallgatni!?! Még a szellő is megáll!*

*Szeresd magyar, szeresd a nótádat,
Ugy ápd, mint a legszebb rónádat,
Én, ha hallom, nem tudnám leírni:
Órómben mennyit tudnék sírni!*

Irtá: POLGÁR FERENC (Gyúlszőlő).

Garibaldi szobrának leleplezése. Junius hó 26-án, vasárnap, országos ünnepség keretében leleplezték le *Giuseppe Garibaldinak*, a nagy olasz szabadsághősnek szobrát a budapesti Nemzeti Múzeum kertjében. Az ünnepség első része a Nemzeti Múzeum kupolacsarnokában zajlott le és résztvett azon *József* királyi herceg, *Károlyi Gyula* gróf miniszterelnök, *Gömbös Gyula* honvédelmi miniszter, akit felesége is elkísért, *Berzeviczy Albert*, a Tudományos Akadémia elnöke, *Mario Arlotta* olasz királyi követ, *Beöthy László*, a felsőház alelnöke, *Puky Endre*, a képviselőház alelnöke, továbbá a parlamenti és városi elölkelőségek, valamint tudományos életünk kiválóságainak egész sora. Öt órakor érkezett meg *Ezio Garibaldi* tábornok, kíséretének tagjaival együtt, akin a garibaldisták kitüntetésekkel díszített vörösinge volt, s *Garibaldi* unokáinak mellén ott feszült a magyar érdemkereszt széles zöld szalagja is. A kupolacsarnokban *Berzeviczy Albert* nyitotta meg az ünnepi ülést, majd általános figyelem közben *Ezio Garibaldi* tartott előadást. — Az ünnepség második fele a Nemzeti Múzeum kertjében, *Garibaldi* bronzszobránál zajlott el. *Berzeviczy Albert* ment elsőnek a szónoki emelvényre és mondta el olasz nyelven a beszédét. Ezután vitéz *Jókai Gömbös Gyula* honvédelmi miniszter ünnepi beszéde következett. A miniszter beszéde után lehullt a lepel a szoborról, amelynek talapzatán az a jelenet van megörökítve, mikor *Türr* tábornok és *Garibaldi* kezét nyujtanak egymásnak. Ezután *Mario Arlotta* olasz követ mondott beszédet, végül a szobor megkoszorúzása folyt le. A szép ünnepség ezzel véget ért.

Hat gyermek, harmincöt unoka és harminc dédunoka. *Lalatos* Ilés hajduböszörményi polgár 22 éves korában a múlt évben elhunyt. Az aggastyán koporsóját hat gyermeke, maguk le már jóval túl az élet delén, 35 unoka és 30 dédunoka állta körül.

Meghalt Garibaldi egyik magyar légionistája. *Zaialövön* a vidék és az egész vármegye társadalmának nagy részvéte mellett temették el 89 éves korában miskeli és monostori *Tassy Imrét*, a törvényhatóság és a megyei nemesi pénztár választ. tagját, a Zalalövői Népbank felügyelőbizottsági elnökét. A legendás idöket megélt öregur még egész ifjan átszökött Olaszországba *Garibaldi*hoz és résztvett a magyar légió harcaiban. *Egyike volt az utolsó légionistáknak.* Később, mint huszárhadnagy harcolt a 66—67-iki olasz hadjáratban.

A kecskeméti rém garázdálkodása. A kecskeméti *botos rémet*, aki az utcán gummibottal megveri a nőket, teljes erővel nyomozza a rendőrség. Esténként a *Katona József-parkba*, ahol ilyenkor száz és száz ember sétál, megjelenik és négyezeröttször is átöltözködik, úgy, hogy lehetetlenség felismerni. Hatalmas szemölcsalaku anyajegyét, amely árulója lehetne, arczsínü festékekkel keni be. Régebbi támadásairól is még mindig futnak be a feljelentések a rendőrségen. *Az áldozatok száma eddig harmincnegyele nő.* *Nagykőrösre* is átjárt garázdálkodni, úgy, hogy a nagykőrösi rendőrség is bekapcsolódott a nyomozásba. Kitiűnt, hogy ott már egy évvel ezelőtt is garázdálkodott. Nagykőrösön majdnem kézre is került, mert egy orvosnővédek a szolnoki uton kerékpáron feltartóztatta. Azonban könyörögni kezdett neki, hogy ne tegye tönkre meggondolatlanságáért. Az orvostanhallgató erre megszánta és elengedte.

Kétfős öngyilkosság Budapesten. Junius hó 30-án, Budapesten, a *Kossuth Lajos-utca* 4. számú házban levő lakásán agyonlőtte magát *Bettelheim Mór*, az ismert bankár, *nővére pedig mérget ivott.* Mire rájuk találtak, mind a ketten holtak voltak. A tragédiát *Bettelheim Mór* vállalatának összeroppanása okozta. A bankár nővére, aki rajongásig szerette bátyját, követte őt a halálba.

Kirabolta a feleségét a szenvedélyes tolvaj. A rendőrségnek régi ismerőse *Hirsch Jakab*, valaha dús gazdag kereskedő, akiről az orvosok megállapították, hogy *kleptomániában* (tolvajlasi szenvedély) szenved. *Hirsch* már végiglopkodta az összes budapesti üzleteket, több ízben ílt és volt intézetben is. A régi pesti rendőrök egytől egyig ismerték *Hirsch Jakabot*, aki gyakran adott dolgot nekik. Valahányszor valamelyik előkelő helyárosi üzletben tettenértek tolvajt, a rendőrök már előre tudták, hogy már megint *Hirsch Jakab* próbálta eltulajdonítani a kirakott portékákat, *Hirsch* megunva az üzletekben való veszélyes játékot, a napokban *összeesomagolta felesége valamennyi értéktárgyát és azzal megszökött lakásáról.* Az aszszony most feljelentést tett férje ellen, akit a rendőrség keres.

Ha szüksége van hashajtóra és barátja a természetesnek, igyék *Igmándit*, hatása teljesen fájdalommentes.

Hefvezér pengős szeszadócsalás Kapuváron. Nagyarányu szeszadócsalást leplezték le *Kapuváru* a *Steiner József* bor- és szesznyakkereskedő cégnél levő szeszfőzdében. A kapuvári pénzügyi szemlész ugyanis abban a pillanatban, midőn *Nemes* biztos a szeszfokolást akarta végezni, megjelent a szeszfőzdében és a jelenlevők előtt bebizonyította, hogy abban a tartályban, amelybe a havi szeszfőzés foktartalmának megállapítása céljából a termelt szeszt vezetik bele, *előzőleg már vizet helyeztek el, úgy hogy az így lemerendő szesz mennyiség vizet hígítva sokkal kisebb szeszfokot mutat, mint a szeszfőzdében valóságban előállított szesz.* Munkájában azonban csak erőszakkal tudták megakadályozni *Nemes Béla* pénzügyi biztost, aki látva, hogy *tettét fedezték, fel akarta dönteni a bűnjelt, a szesztartályt.* Revolvert fogva kényszerítették a szesztartály érintetlenül hagyására. Tekintve, hogy az adócsalás *tízszerező terjedhet büntetéssel is jár, zárlatot rendeltek el a Steiner szeszkereskedő cég vagyonára és szeszfőzdéjére.*

Péter-Pál-napi ünnepi játékok Máriaremetén.

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

16

IRTA: FÖLDES GÉZA

— Kérem, egy Felleglaky Tóbiás...
 — Értem. Tehát Felleglaky Tóbiás. Ez a név így magában elég jól hangzik, de kicsoda, micsoda ez a Felleglaky Tóbiás? Tudja, ha két kirgiz a pusztában találkozik, az az első kérdésük: Ki volt a te hét apád?

— Tisztelt Csomád ur, a Felleglakyak mind ősi nemes emberek.

— Ez tehát rendben van. Mi a foglalkozása?

— Ezidőszerint ujságíró vagyok. Értek a zenéhez, foglalkozom a költészettel, szeretem a lányát és a nagy természetet.

— Ez is rendben volna. A lányom is kornyikál és ő is szereti a nagy természetet. Hogy magát szereti-e, az nem fontos és így megállapíthatom, hogy éppen összeillenek.

— Avagy Csomád ur szerint két bolond egy pár.

— Nono, ne tereljük a kérdést mellékvágányra, mert még sok dolog várja a tisztázást. Engem sem az érzelmek, sem a tréfák nem zavarnak. Érti? Én reális ember vagyok. Tudja maga, mi az a reális?

— Tudom, ami megfogható, vagyis fizikai valóság.

— Lássá, ez okos felelet s amint a beszédjéből kiveszem, maga ilyen megfogható fizikai valóságok felett nem rendelkezik.

— Sajnos. Őseim ezeket úgy elintézték, hogy reám már csak a tiszteletreméltó nevüket hagyták.

— Ez is érték. Lássá, én nem vagyok anyagiasság-gondolkozási ember. Én most azt kérdezem: hajlandó-e feltételeimet elfogadni?

— Talán szabad lesz előbb ezek iránt érdeklődni?

— Hogyne. Ó, én nem szeretek zsákban macskát árulni. Hát ide hallgasson! Első feltételem, hogy a leányom prefekta lesz.

— Micsoda?

— Prefekta. Ha maga járatos a székeleyek történetében, tudhatja, hogy ez micsoda. A leányból prefekta akkor lesz, ha a családban nincsen fiugyermek. Ez a feltételem tehát azt jelenti, hogy férjhezmenete esetén a leányom lesz a családfő.

— Ez még ősi törvény nélkül is meg szokott esni a legtöbb családban, de ott a férjjelet papucsvisztek híjják.

— Ebből látom, hogy nem érti, mi az a prefekta. Ez fiuleány s ha férjhez megy, az első fiugyermeké az ő nevét viseli, rekte: jelen esetben a Csomád nevet és a Csomád vagyont a Csomádok összes kiváltságai-
 val ez örökli.

— S ha nem lesz fiugyermek?

— Azok lehetnek Felleglakyak. Azt kérdezem, elfogadja-e ezt a feltételt?

— Miért ne fogadnám el?

— Akkor a legnehezebb kérdést elintéztük. És most azt jelentem ki: az én vőmnek Csomádon kell

lakni és a gazdaságomat csak az én elveimnek megfelelően szabad folytatni. Itt semmiféle ujitással kísérletezni nem szabad.

— Tekintettel arra, hogy ez a gazdálkodás eddig is magamagától szépen ment, mehet így tovább akkor is, ha én vezetem.

— Tehát ezt is elfogadja?

— El.

— Akkor kedves barátom, én magának sok szerencsét kívánok, mert maga lesz az én vőm. És most bemegyünk a leányomhoz és bemutatom neki a leendő férjét.

— S ha ő nem fogad el engem? — kérdi Tóbiás némi aggodalommal.

— Micsoda? Hát én ki vagyok? Őcsém, itt én parancsolok!

Ráki tudomást sem szerzett arról, hogy az apja Tóbiással éppen órála beszél. A zongoránál ült és egy újabb cigánydalt próbálgatott. Mióta ezeket neki valaki küldözgeti, még jobban elmerült a tanulmányozásukba.

Nagyon örvendett nekik. A lelke mélyén azonban ott lappangott a nagy kérdés:

— Ki lehet az a figyelmes ember, aki ezeket küldözi? Mert hát ez a nagy figyelem s hozzá ez a háttérben maradás valami különös vágyat ébresztett benne, hogy meg is ismerje.

Mikor Csomád urék hozzá indultak, éppen erről gondolkozott. Talán ábrándozott is. Lelke ott volt amaz ismeretlen tisztelőjénél. A képzelet addig, addig festegette, amíg egy ábrándos ifju képe rajzolódott ki a lelkében.

A képek nincsenek határozott formái, de két epekedő szeme mégis olyan nagy szeretettel tekintett rája. Bánat, szenvedés ült ezen az arcon.

És azok a naponként érkező dalok nem beszélnek-e elég világosan? Az ő izenete szól azokban a néma betűkben:

*Kis madárka az erdőben
 Sokat, sokat énekelj!
 Lenge szellő valakinek
 Szerelmemet dalold el.*

Ráki felsőhajtott:

— Jer, jer, szeretettel vár e lélek!

Még el sem hangzott a sóhajtás, nyílt az ajtó és belépett Csomád ur Felleglakyval a karján.

— Édes leányom, itt áll a te jövődöbeli férjed, Felleglaky Tóbiás.

Rákit ez a furcsa bejelentés nagyon meglepte. Kissé elsápadt. Aztán felkelt, Tóbiáson végignézett, majd rátekintett az apjára és egy lenéző és megvető pillantással ott hagyta a szobában mind a kettőt.

(Folytatjuk.)

TANÁCSADÓ

Kérdés: Lehet-e felbontani az időre kötött hasznóbérelti szerződést a lejáratú idő előtt? (Kérdező egy bátyai előfizető.) —

Felelet: Értesítjük, hogy semmiféle olyan rendelkezés nincs, amely szerint a 6 évre kötött hasznóbérelti szerződése 4 év után egyoldalúan felbontható lenne. Ha elemi csapás (mint szárazság, jég, stb.) miatt rossz a termése, úgy a bíróságnál a bér leszállítását kérheti per útján, de a szerződést felbontani nem lehet.

Kérdés: Egy „L” alakú épületnek 2 unokatestvéremmel hárman vagyunk a tulajdonosai. — Telekeleserővel meg-
egyeztünk, hogy az épületet nem bontjuk teljesen szét, hanem a 2 unokatestvérem bontja le a részük és kétnegyed részét. — A lebontást még a mai napig sem eszközölték és nekem ebből további hátrányok származnak. Mi a teendőm? (Kérdező: Kiss János Gyöngyöshalma.) —

Felelet: A szerződés alapján Önnek pert kell indítani unokatestvére ellen az épület lebontása iránt és a keresetben egyszerszintű meg kell jelölni azt az összeget, amibe a lebontás kerül. Ha ugyanis a bírói ítéletnek sem lenne eleget az alperes, úgy a lebontás pénzübeli egyenértékét kell rajta végrehajtás után behajtani.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

bendsó gy 100 m²

(Beküldte Gergye Ferenc Felsőmoesoládról.)

2. Szórejtvény.

let let
let let **S**

(Beküldte ifj. Balogh József Dögéről.)

3. Szórejtvény.

gnóm 100 hold föld os

(Beküldte Sziklay Ede Bozsokról.)

4. Szórejtvény.

se apja fotel
se anyja

(Beküldte Kuttor Barna Sajóközineről.)

5. Szórejtvény.

Aszu lobogó Palicsi
(—ló)
(á=a)

(Beküldte Kovács József Délegyházáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 31-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények helyes megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az el-
bíráló megkezdéséig a megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 25-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Kérvény.** 2. Szórejtvény: **Téli kabát.** 3. Szórejtvény: **Zalaapáti.** 4. Pontrejtvény: **Szomoruan szól a magyar nyelv.** 5. Szórejtvény: **Az ár apad.**

Hasznos tudni,

hogy sokféle betegségnek vehetjük elejét,
ha **Schmidthauer**

természetes **Igmándi**

késérővizével, eltávolítjuk a gyomor és belekben rejtőző és kórokat okozó baktériumokat.

Utasítás minden palackhoz mellékelve!

Kapható mindenütt!

Megfejtették: Ifj. Kántor Albert, Gábor Idikó, Németh Emmy, Szántó István, Gergye Ferenc, Poreze Rókus, Beke Ilonka, Antók Imre, Molnár Sándor és Kereszturi Imre.

Jutalomkönyvet nyertek: Beke Ilonka (Pécsbagota), Németh Emmy (Rácalmás) és Kereszturi Imre (Kékkút.)

A 26-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Vasárnap, július hó 10-én. Állat- és kirakodóvásár: Alberti, Csépa, Hódmezővásárhely, Jászdózsza, Mezőberény, Ráckeve, Szőreg.

Hétfőn, július hó 11-én. Állat- és kirakodóvásár: Bonyhád, Karcag, Moson, Nyírbakta, Paks, Ráckeve, Salgótarján, Seregélyes. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Hatvan, Somlóvásárhely, Vörs. — **Kirakodóvásár:** Ózd.

Kedden, július hó 12-én. Állat- és kirakodóvásár: Gáva, Salgótarján, Szentgál. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Hatvan. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Borsodnádásd.

Szerdán, július hó 13-án. Állat- és kirakodóvásár: Abaujszántó, Balatonfüred, Diószivlő, Hajdunánás, Ostffyasszonyfa. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Zalaszentgrót. — **Állatvásár:** Gyoma, Szekesfehértvár. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Rudabánya.

Csütörtökön, július hó 14-én. Állat- és kirakodóvásár: Balatonendréd, Edelény, Marcaltó, Tiszaluc. — **Ló- és marhavásár:** Devecser. — **Állatvásár:** Mezőkövesd.

Pénteken, július hó 15-én. Állat- és kirakodóvásár: Csenger, Gyula, Veszprém.

Szombaton, július hó 16-án. Állat- és kirakodóvásár: Gyula, Jánoshida.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 4-én.)

GABONAT ÖZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik Budapesten.

Buza, tiszai, 77 kg-os 12.70—12.80, 78 kg-os 12.80—12.90, 79 kg-os 12.95—13.10, 80 kg-os 13.05—13.20; felsőtiszai, jászági, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 12.55—12.70, 78 kg-os 12.65—12.80, 79 kg-os 12.80—13.00, 80 kg-os 12.90—13.10. Tiszavidéki, különleges, 80 kg-os 13.20—13.50. **Rozs,** pestvidéki és egyéb 12.00—12.30, **árpa,** takarmány, elsőrendű 15.25—15.50, takarmány, másodrendű 15.00—15.25, új 12.50—13.00, **zab,** elsőrendű 16.00—16.50, másodrendű 15.75—16.00, **tengeri,** tiszai 18.30—18.45, **korpa** 11.75—11.18, **8-as liszt** 15.70—16.00, **repce** 21.00—21.25, **köles,** vörös 17.00—19.00, **vegyes** 14.00—15.00, **biborhere** 35.00—37.00, **lenmag,** elsőrendű 22.00—22.50, másodrendű 21.00—21.50, **tökmag,** elsőrendű 30.00—32.00, másodrendű 28.50—30.00, **kék mák** 98.00—100.00, fe-

hár bab 16.00—17.00, fűrjáb, gömbölyű 25.00—26.00, hosszú 24.00—25.00, szárított répaszelet 12.75—13.00 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza októberre 10.90—10.92, márciusra 12.40—12.42. Rozs októberre 8.95—8.97. Tengeri júliusra 16.95—17.00, augusztusra 16.60—16.65, 1933 májusra 11.50—11.52 pengő métermázsánként.

A készáruipiac és határidőipiac gabonaárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpia. (A Mauthner Üdön magtermelő és magkereskedelmi rt. jelentése.) A bitorhore eséplese befejezéséhez közeledik, az eredmény lényegesen jobb, mint az utolsó hetek jelentései alapján várni lehetett volna. A minőség is szép, világos színű, jó áru. A kínálat a legutóbbi időben erősen fokozódott. A nyári vetésű zöld takarmányfélék magva után a legutóbbi esők következtében élénkült a kereslet, főleg muhar iránt. Tarlórépában is élénkből az üzlet. — A budapesti áru- és értéktőzse hívataltos jegyzési 100 kilónként, nyers-árúért, budapesti paritásában: Repece 21.50—22, köles, vörös 17—19, köles, vegyes 14—15, kék mák 98—100, muharmag 20—21, csillagfűrt 15.50—16 pengő.

Liszt. A nyílt piacon: Buzadara 46—50, duplanullás finom tisztalízt 40—44, nullás 40—44, kettős főző 38—40, négyes kenyérliszt 36—38 fillér kilogrammonként.

Abraaktakarmányipiac. Árpakorpa 12.50, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.50, buzakonkoly 11.50, konkolyara 12.50, lenmagpogácsa 18.50, napraforgópogácsa 15.00, repepogácsa 12.50, rozskonkoly 11.50, rozskorpa 11.50, rozsoesü 11.00, rozstakarmányliszt 15.25, szójababpogácsalízt 23.00, tókmagpogácsa 20.00 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 5.80—6.50, harmadrendű esomagolásra 3.50—5.50, lucernaszeja 5.00—7.50, búkkönyves árpa 5.80, alomszalma elsőrendű 5.20—5.70, zsupszalma 12.00 pengő métermázsánként.

Cirokszakál takaró szalma átlagárban 23—25, belés szalma átlagárban 9 pengő métermázsánként.

Borjувásár: Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 0.56—0.70, kivételesen 0.72, másodrendű 0.50—0.55, harmadrendű 0.40—0.49 pengő kilogrammonként, élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 0.52—0.56, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.52—0.56, 1½ éves iszók 0.45—0.50, 1½ éves tinók 0.48—0.50, fiatal, friss fejű tehén 0.73—0.83 pengő kilogrammonként, élőszuliban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kistojas ürök, páronként 100 kg., vagy ezen felüli súlyban 44—50 fillér, prima hizott bárányok, páronként 75 és 80 kg. közötti súlyban 44—50 fillér kg-ként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg. súlylevonással.

Lövászár. Csikó 12—60, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 230—385, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 150—240, alfréndelt 36—170, vágó 20—150 pengő darabonként.

Gyapju. A július hó 7-iki budapesti gyapjuaukción közeledtélre való tekintettel az összes vevők várakozás álláspontjára helyezkedtek és így az elmúlt héten nem volt szambavehető forgalom.

Vágómarhávársár. Ökör közép 43—48, bika közép 42—46, tehén közép 32—49, kivételesen 60 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű 94—104, közép 108—112, nehéz 112—113, keresztvetett 114 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Zöldség. A nyílt piacon: Sárgarépa esomója 4—16, petrezselyem 2—14, kevert zöldség kilogrammja 26—44, zeller esomója 2—6, kalaráb 2—8, karfiol kilogrammja 50—100, makói vöröshagyma 16—22, fokhagyma esomója 2—8, fejeskáposzta kilogrammja 16—36, savanyított káposzta 28—36, kelkáposzta 14—60, fejes saláta darabja 2—10, torma kilogrammja 60—180, új burgonya 14—28, Ella 18—20, közönséges 14—16, tömör esiperegőmba 140—200, szegfűgomb 200—240, éti vargánya 160—300, tinőrugomb 200—300, szárított gomba 1600, feketeterék 16—40, hónaposterek esomója 4—10, jánosnapi retek esomója 4—12, ugorka kilogrammja 30—80, savanyított ugorka 100—140, vizes 60—80, kovászós 120—180, zöldpaprika, kicsi darabja 3—8, nagy 8—30, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—140, zöldbab, hüvelyes 40—80, vajbab 26—50, zöldborsó, hüvelyes 14—32, kifejtett 60—90, paradicsom, újdonság 300—500, konzerv literje 80—100, spárka 25—140, paraj, tisztított 24—40, gyökeres 20—30, tök 6—20, gyalult 20—32, sóska 16—30 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacon: Meggy, aprószemű 24—36, hályogmezgy 24—40, fekete, ropogós cseresznye 60—100, lágy 36—80, piros, ropogós 50—140, lágy 36—80, málna 180—210, erdei szöméc 100—200, kerti nemesített eper 40—160, ribizli 40—100, pöszméte 26—50, sárgadinnye, újdonság 400—750, szilvaiz 96—140, gyümölcsíz 140—320, zöld dió 40—60, keményhéjú dió 90—100, dióbél 280—400,

mogyoró, héjazott 360—480, mandula, héjazott 440—660 fillér kilogrammonként, citrom 6—10 fillér darabonként.

Fűszer, mák, méz és hálszappan. A nyílt piacon: Édesnemes paprika 320—360, félédes gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—250, kereskedelmi 140—160, kék mák 120—140, pergetett méz 120—140, házi szinszappan 120—160, közönséges szappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacon: Rostélyos, vastagbátszín felsál, fehérpecsenye 120—240, fartó, lapocka, puha hátszín 120—240, esontos oldalas, tarja, szegye 100—160, szegye 80—120, gulyásnak való 60—120, nyelv 150—200 fillér kilogrammonként. — Borjúhús: Felszeletelt comb 220—260, sütni való 120—220, pörköltnek való 80—140 fillér kilogrammonként. — Juh- és bárányhús: Juhcomb 160—200, gerinc, lapocka 140—180, pörköltnek való 80—120 fillér kilogrammonként. — Sertéshús: Friss karaj 200—290, comb, tarja, lapocka 170—210, oldalas 160, füstölt karaj, lapocka, tarja oldalas 150—300, olvasztani való szalonna 150—168, sózott kenyérszalonna 140—170, füstölt 140—200, hárj 156—180, tepertő, zsíros 160—200, sertésszír 152—160 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacon: Tyúk 180—380, csirke 90—280, rucsa 150—300 fillér darabonként; ludmáj 400—800 fillér kilogrammonként. — Tojás: Teatojás 8—9, főző 7—8 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacon: Őzgerinc 400—500, comb 260—300, egyén 40—50 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacon: Harcsa 280—400, ponty 180—280, kárász 100—160 fillér kilogrammonként. — Kák 8—80 fillér darabonként, nagyság szerint.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacon: Teljes tej 32, lefelőzött 12, aludt tej 100, tejszín 180—220, tejföl 120—180 fillér literenként; centrifugált teavaj tömbben 280—320, 10 dkg-os csomagolásban 320—380, főzővaj 240—260, szedett, vidéki 240—260, tehéntúró 80—120, sovány tehéntúró 40—70, juhtúró 200—280, kevertúró 160—200, juhsajt 160—220, hazai ementálisajt 260—360, hazai trappista 180—280 fillér kilogrammonként.

Szárzafűzélék és szárzestsza. A nyílt piacon: Lenese 32—80, hántolt feles borsó 46—80, aprószemű fehér bab 24—32, nagyszemű 44—100, színes 34—48, finom árpakása 70—100, durva 48—68 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kg-ként, Szegeden: Édesnemes paprika 0.95—1.40, félédes paprika 0.80—0.90, rózsapaprika 0.55—0.65, másodrendű paprika 0.40—0.50, harmadrendű paprika 0.25—0.30, csöves fűzérpaprika fűzérként 1.40—1.80 pengő. Kálcsán: Édesnemes paprika 1.05—1.40, rózsapaprika 0.40—0.70, másodrendű paprika 0.25—0.38, harmadrendű paprika 0.15—0.22, fűzérés csöves paprika 0.25—0.40 pengő kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac helyzete változatlan. Kereslet nincs, eladások alig történnek. A múlt héten a rossz időjárás miatt egyes helyeken kisebb mértékben peronoszopos lépett fel. Az árak változatlanul a következők: falusi ár per hektoliterenként 1.10, urasági tételek minőség szerint 1.20—1.40 pengő.

Fapiac. Fenyőfűjében a behozatal a bérmentesítési kényszer miatt előreláthatóan meg fog csappanni, a szükséglet azonban a készletekből és a hazai fűrészek termeléséből könnyen fedezhető. Az árakban 1—2 pengős emelkedés várható. Tüztífában az üzletmenet nagyon gyenge. Csak búkkfát keresnek, míg cserfát, mely a hazai termelés zömét teszi, alig lehet elhelyezni. Budapesti paritásában két éves búkkhasáb 320—325, cserhasáb 260—270, egyéves cserhasáb 225—235 pengő. Nagyobb tételek kötésénél az árak megfelelően olcsóbbak. Faszén ára magyar határállomáson 650—700 pengő vagononként. Lombfanyékban egyáltalán nincs elhelyezési lehetőség.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi július hó 4-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többre kerül egy darab: Angol font 20.50 (20.90), dollár 5.70 (5.73), hollandi forint 2.30 (2.31), német márka 1.35 (1.36), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab: Cseh korona 16.96 (17.06), francia frank 22.30 (22.50); szerb dinár 9.98 (10.10), oláh len 3.46 (3.56), lengyel zloty 63.95 (64.45), olasz líra 29.02 (29.30) fillér.

Színarany kilogrammja 5460 (5490) pengő. Napoleon-arany darabja 32.60 (32.85) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYBE EMIL.

KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen.

37 éve a világot uráló eredeti angol

THE CHAMPION

kerékpárokat havi 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészek minden gyártmányú kerékpárhoz nagyban eredeti gyári áron szállítunk vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. Budapest, József-körút 41. szám.

— Alapítva 1869 —